

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

No. 129. — Štev. 129.

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 3, 1936 — SREDA, 3. JUNIJA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

SKRIVNOSTNO SCHUSCHNIGGOVO POTOVANJE V RIM

Stojadinović povdarja nasprotje proti Otonu

MUSSOLINI NI ZADOVOLJEN Z AVSTR. POLITIČNIM POLOŽAJEM

Kancler Schuschnigg je naglo odpotoval z aeroplanom iz Benetk. — Obnovitev habsburške monarhije baje pomeni vojno.

DUNAJ, Avstrija, 2. junija. — Zvezni kancler dr. Schuschnigg se je pod tajinstvenim zagrinjalom, s katerim se navadno odevajo avstrijski državniki, kadar potujejo v Italijo, z vlakom odpeljal v Benetke.

Toda Benetke najbrže niso njegov cilj, temveč bo tam obveščen, na katerem kraju bo politična konferenca, zaradi katere je šel v Italijo.

Kratko uradno naznanilo označuje njegov odhod kot "kratek praznik".

Pravi namen Schuschniggovega potovanja je sestati se s tajnikom italijanskega vnanjega ministrstva Fulvijem Suvichem, s katerim bo razpravljal o nekaterih nemških predlogih glede Avstrije in osrednje Evrope. Te predloge je nedavno prinesel v Rim nemški poslanik Ulrich von Hassell.

Nemčija se zaveda, da potrebuje dr. Schuschnigg, ker je izgubil oporo heimwehra, drugo pomoč, katero si mora poiskati. Vsled tega misli, da je sedaj prišel psihološki trenutek, da pritiska na avstrijskega kanclerja, da v svoj kabinet sprejme saj enega nemškega nacionalista ali nazija, v povračilo za to bi se avstrijski naziji zavezali, da podpirajo Schuschniggovo vlado.

RIM, Italija, 2. junija. — Potovanje avstrijskega kanclerja dr. Schuschnigga je zavito v veliko skrivnost, ki je bila še povečana, ko je takoj po svojem prihodu v Benetke odletel z aeroplanom neznano kam.

Schuschnigg, katerega spremlja samo njegov osebni tajnik, se je z vlakom pripeljal v Benetke malo pred poldnem ter se je takoj nato z avtomobilom odpeljal na letališče, kjer ga je čakal posebni aeroplan, katerega je takoj zasedel in se odpeljal.

Kot je slišati, namerava ostati v kakem mestu v severni Italiji do sobote. Drugo poročilo pa pravi, da je odpotoval v letovišče Viareggio, kjer se bo sestal z nadvojvodo Otonom.

Avstrijsko poslanstvo v Rimu zatrjuje, da mu ni ničesar znanega o kanclerjevih načrtih.

DUNAJ, Avstrija, 2. junija. — Diplomatični in politični krogi so mnenja, da ima kancler Schuschnigg na svojem potovanju namen sestati se z Mussolinijem proti koncu tedna v kakem kraju izven Rima.

Uradni krogi pa zagotavljajo, da Schuschniggov sestanek z Mussolinijem ne bo imel za posledico nikake premembe v avstrijski vnanji ali notranji politiki.

BEOGRAD, Jugoslavija, 2. junija. — Zagotovilo ministrskega predsednika Milana Stojadinovića, da bi obnovitev avstrijske monarhije pod Habsburžani pomenila vojno, postaja v političnih krogih vedno bolj verjetno.

Stojadinović je na kongresu radikalne stranke med drugim rekel, da mora biti armada opremljena in pripravljena, da straži mejo, mir in varnost.

"Ako nasprotujemo propagandi za premembo meja zaradi Habsburžanov," je rekel Stojadinović, "tega ne delamo, ker se bojimo mladega Otona, da bi prišel na Dunaj, temveč, ker vemo, da bi taki dogodki vodili naravnost v vojno."

GOV. HOFFMAN ODSTAVIL SCHWARZKOPFA

Kimberling bo načelnik držav. policije. — Kimberlingovo imenovanje je bilo takoj poslano senatu v odobritev.

TRENTON, N. J., 2. junija. — Časnikarski zastopnik governerja Hoffmana, William S. Conclin, je naznanil, da je governer ravnatelj državne kaznišnice polkovnika Marka O. Kimberlinga imenoval za načelnika državne policije namesto dosedanjega načelnika polkov. H. Normana Schwarzkopfa.

Kimberling je skupno s polkovnikom Schwarzkopfom leta 1921 organiziral državno policijo in je bil do leta 1929 Schwarzkopfov namestnik. M. O. Kimberlingovo imenovanje je bilo takoj poslano senatu v odobritev.

Službena doba načelnika državne policije znaša pet let. Njegova letna plača je \$9000. Schwarzkopfova službena doba poteče 7. julija. Navzlic velikemu političnemu pritisku je governer Hoffman odstavil sedanjega načelnika Schwarzkopfa in na njegovo mesto imenoval Kimberlinga.

Hoffman ni bil zadovoljen s Schwarzkopfovimi postopanjem v preiskavi odvedbe Lindberghovega sina. Za ta zločin je že plačal Bruno R. Hauptmann na električnem stolu. — Hoffman pa je še vedno mnenja, da Hauptmann ni bil pravi odvajalec in morilec otroka, temveč, da jih je bilo več, česar pa Schwarzkopf s svojo preiskavo ni mogel dognati.

PREBIVALSTVO FILIPINOV

MANILA, Filipini, 2. junija. — Na podlagi vpisovanja 20 let starih mladeničev za vojaško vežbanje je vlada dognala, da znaša prebivalstvo Filipinov blizu 19,000,000. Ljudsko števje leta 1920 je pokazalo, da znaša prebivalstvo Filipinov komaj 13,000,000.

OŽIVLJANJE ČLOVEŠKIH SRC

MOSKVA, Rusija, 2. junija. — Dr. N. Ostipovsky poroča o velikih posrečenih poskusih o življenju otroških src.

Dr. Ostipovsky pravi, da je izmed 71 src oživljeno 50 src, ki jih je vzel iz trupa ter jih oživil celo 28 ur po smrti.

Pri tem se poslužuje neke tekočine, v kateri se nahaja adrenalin. Srca so živila do pet ur. Dr. Ostipovsky bo sedaj skušal oživljati srca, ne da bi jih izrezal iz telesa.

MINIMALNE PLAČE SO NEPOSTAVNE

Najvišje sodišče razsodilo glede države New York. — Varovati hoče svobodo sklepanja kontraktov.

WASHINGTON, D. C., 2. junija. — Zvezno najvišje sodišče je z večino petih glasov proti štirim razsodilo, da državna postava države New York, ki določa minimalne plače za žensko delo, ni v soglasju z ameriško ustavo. Večina sodnikov je bila mnenja, da nima nobena država pravice predpisovati najnižjih plač za odrasle, ker bi bila s tem omejevana svoboda v sklepanju kontraktov, kar jamči ameriška ustava.

Ta postava države New York je bila upeljana leta 1933. Veljala je samo za ženske, zaposlene v pralnicah, in je določala najnižjo tedensko plačo \$12.40.

Lastnik pralnice v Brooklynu, Joseph Tipaldo, je bil obdolžen, da se je s ponarejanjem knjig skušal izogniti tej postavi. Sodišče ga je pozneje oprostilo vsake krivde.

Sedanja odločitev najvišjega sodišča je zelo važna, ker ima slične postave še 16 drugih držav.

STAVKE V ŠPANJI SE ŠIRIJO

MADRID, Španija, 2. junija. — Novo stavkarsko gibanje se je razširilo že na 60 mest navzlic vladnemu prizadevanju, da stavke omeji. Na stavki so večinoma sindikalisti, medtem ko socialistične delavske organizacije nočejo razglasiti stavke.

Pogajanja med stavkajočimi zidarji in podjetniki se nadaljujejo, medtem pa še vedno stanka 40,000 zidarjev.

Stavkarji zahtevajo višje plače in 40-urno tedensko delo.

NAZNANILO O KRALJEVEM KRONANJU

LONDON, Anglija, 1. junija. — Po stari šegi je bilo angleškemu narodu naznanjeno, da bo kralj Edvard VIII. kronan 12. maja 1937.

Kronanje je bilo določeno v začetku maja, da ne bo drevje zakrivalo parade. Že sedetj od dajajo okna hiš, mimo katerih se bo pomikal kraljev sprevod, za visoke cene v najem.

Ob kronanju pričakujejo v Londonu več stotisoč gostov. Med njimi bo najmanj deset vladarjev in okoli 150 indijskih knezov.

PRVA SEJA FRANCOSKEGA PARLAMENTA

Herriot ne mara sprejeti vnanjega urada. — Sarrautov kabinet bo odstopil. — Stranka levece na krmilu.

PARIZ, Francija, 2. junija. — V pondeljek se je k svojem prvega zasedanju sestel novi francoski državni zbor. Seja je bila kratka in mirna, toda politični opazovalci so mnenja, da je to samo mir pred viharjem.

Javnost se ravno tako zanima še za vedno neoporekane stavke, kakor za prvo zasedanje novega parlamenta, ki je samo postavil odbor, čegar naloga je pregledati izid zadnjih volitev.

Pravo delo parlamenta se bo pričelo šele v četrtek. Najprej mora biti izvoljen predsednik poslanske zbornice. Bivši ministrski predsed. Edouard Herriot je izjavil, da bo kandidiral za to mesto. S tem pa bo izločen iz bodočega ministrstva stranke levece kot vnanji minister. Vnanji minister bo najbrže radikalno socialistični senator Yvon Delbos.

Novi parlament, ki ima v svoji sredini najglasnejše poslance, ki pa so se zadržali popolnoma mirno, je otvoril najstarejši, 71 let stari poslanec Antoine Salles, ki je svoje tovaršev opozoril na resnost sedanjega položaja in na vojno nevarnost v Evropi, kar je večje važnosti, kot vsa druga nujna vprašanja.

MAGDA SE NE ZMENI ZA PRETNJE

Nasvetov svojih prijateljev ne mara poslušati. Pri volji pa je za nekaj časa iti iz dežele.

BUKAREŠTA, Romunska, 2. junija. — Velikanska kmet-ska demonstracija pod vodstvom Jona Mihalachea ni v rdečelaso kraljevo prijateljico Madgo Lupescu napravila nobenega utisa. Prijazna prigovarjanja svojih prijateljev, da se vendar enkrat umakne, je odločno zavrnila. Največ, kar bi v sedanjem položaju bila pri volji storiti, je, da bi za nekaj časa odpotovala v inozemstvo, toda samo za toliko časa, da se kmet-ska jeza poleže.

Lepa Magda je že večkrat zapustila Romunsko, kadar se je nasprotje proti kralju Karolu le preveč poostriilo.

Po večerajšnjih demonstracijah je Bukarešta zopet dobila svoje običajno lice, vendar pa

DELAVCI SO PROTI HITLERJU

Delav. organizacija postavila tajni odbor. — Organizirani delavci hočejo strmoglaviti Hitlerja.

LONDON, Anglija, 2. junija. — Predsednik Amalgamated Engineering Union, J. Little, je na konferenci unije rekel, da so nemški organizirani delavci postavili tajni odbor, čegar namen je delovati na to, da bodo nemški delavci strmoglavili kanclerja Hitlerja.

Prvi načrt njihovega programa je izpustiti iz ječe vse zaprte unijske delavce. Little pa ni hotel izdati kraja, kjer se nahaja glavni stan delavskega odbora.

Ker so nemški delavci popolnoma osiroteli, so se pričeli upirati.

"V nemški tekstilni industriji," je pripovedoval Little, "delavci, ki so delali v decembru po 32 ur na teden, delajo samo po 8 ur na teden. Izdelovanje avtomobilov, razun za vojaške potrebe, je v skrajno žalostnem stanju, ker primanjkuje surovin in kupeev."

V vseh nemških industrijah so bile delavske plače znižane za 30 odstotkov. Od svojega pičlega zaslužka pa morajo delavci prispevati 19 odstotkov v sklad za podporo brezposelnim. Vsled tega dobivajo delavci, ki delajo, le malo več kot pa brezposelni.

Delavci sedaj pripravljajo protest proti znižanju plač. — Upor se je sedaj razširil celo na brezposelne, ki ne marajo delati za sramotno nizke plače.

Nemški delavec ne more in ne sme izraziti svojega mišljenja, toda z zunanjo pomočjo prihajajo te misli na delavsko fronto.

Delavci ne volijo nazijskih kandidatov in so se še celo drznili objaviti sleparije pri volitvah. V Drazdanih so celo dokazali, da so oddali za Hitlerja svoje glasove pohabljeni in slepci in celo mrtvi.

Nemška policija strogo pazi na organizirane delavce. Samo v eni tovarni je bilo odpuščenih 1000 delavcev, ker so agitali za organizacijo delavcev. "Vsak angleški unijski delavec mora biti pozoren na Hitlerja," je rekel Little. "Naši tovariši na kontinentu smatrajo vojno za neizogibno, razun če bo mogoče Hitlerja in Mussolinija prepričati, da z vojno ne bosta ničesar dosegla."

krožijo vsakovrstne govorice. Ako bi se kraljeva ljubica slednjič vendar premislila in bi zapustila kralja Karola, tedaj bo natiem odšla iz Romunske in se bo naselila v kakem kraju v južni Franciji.

KROJAŠKA UNIJA ZA ROOSEVELTA

Konvencija pozivlja 150 tisoč članov, da glasujejo za Roosevelta. — Krojači zahtevajo premembo ustave.

CVLEVELAND, O., 2. junija. — Konvencija Amalgamated Clothing Workers of America je soglasno sprejela resolucijo, ki zahteva minimalne plače in maksimalne delovne ure in dodatek k ustavi, da bo imel kongres pravico sprejeti postave, ki ščitijo gospodarsko blagostanje delavcev.

Konvencija naroča kongresu, da postavi komisijo, ki naj bi proučila industrije dežele. Poročilo te komisije bi bila podlaga za postave, ki bi določile minimalne plače in maksimalne delovne ure.

Resolucija predlaga, da se ustavi pridene dodatke, po katerem bo imel kongres pravico brez ozira na najvišje sodišče sprejeti postave glede družabnega in gospodarskega življenja delavcev.

Resolucija je bila sprejeta po govoru pravnega svetovaleca unije, ki je rekel, da si je najvišje sodišče prisvojilo moč katere nimajo niti kriminalna sodišča.

"V zvezi s tem vas hočem opozoriti na važnost moza, ki bo sedel na predsedniškem stolu prihodnja štiri leta, kadar so postavljeni možje na sodnijska mesta," je rekel govornik med glasnim odobravanjem.

Velik hrup je tudi zavladal po celi dvorani, ko so delegati vsi vstali in odobraval zopetno izvolitev predsednika Roosevelta.

Konvencija je pozvala 150 tisoč članov krojaške unije, da glasujejo za Roosevelta.

Edini, ki je nasprotoval temu sklepu, je bil tajnik in blagajnik unije Joseph Schlossberg. Zavzel je stališče, da je unija napravila napako, ko je stopila v politiko in je zatrjeval, da bi se morala unija baviti samo z unijskimi zadevami, kot so ure, plače in delavske razmere.

Njemu je odgovoril predsednik unije Sidney Hillman, ki je rekel, da pozna predsednika F. D. Roosevelta, in da je prepričan, da bo predsednik zahteval nove postave, ki bodo delavcem jamčile za mesto, ki so si ga pridobili v zadnjih treh letih.

NAROČITE SE NA "GLAS
NARODA", NAJVEČJI SLO-
VENSKE DNEVNIK V DR.
DRŽAVAH

KRATKA DNEVNA ZGODBA

DUDLEY ROYS:

KOBRA V OBLIZU

Nad jezero je pritiskala za tohla vročina. Mackenzie je mrko zaklel, ko je stopal navkreber po poti. Zgoraj, štiri sto metrov daleč od taborišča domačinov, si je bil postavil kočjo, ki mu je bila za pisarno; a kadar je bilo najbolj vroče, se je vanj zatekel pred vročino. Imela je dvojnato streho, vrhinja je bila iz valovite pločevine, za deževno dobo namenjena, spodnja pa je bila slamnata, da bi bilo v koči hladno.

Mackenzie se je utrujen vsedel na stol in Jožef, njegov javajski sluga, mu je prinesel kosilo.

Mackenzie je spet zabundal: "Jožef, veš, jaz sem bil osel. Jaz bi bil moral biti misijonar na severnem tečaju, ne pa da sem graditelj mostov v Indiji. Ali ne?"

Jožef se je zarjaval: "Sahib, vroče?"

"Vroče? Ko bi bilo samo vroče! Saj suho vročino že še prenesem, a ta puhteca soparica..."

In kakor da ga je bes napadel, je zakričal: "Nesi vse nazaj, ne morem jesti; samo pivo bom pil!" Vsaj pivo je bilo sveže. Izpraznil je steklenico, zavzdihnil je in se vrgel na ležišče, ki je bilo spleteno iz raznih trav. Pretegovač je svoje dolge, mršave ude, kadil cigareto in mislil, kako bo popoldne.

Od treh do šestih bodo se delali na mostu, nato pa bo utegnil iti v mesto, v svoje bivališče, kjer bo mogel uživati krasoto električnih zračnikov in ledu.

Nenadoma so se neki glasovi sekali v njegovo dremavico.

"Sahib," je sporočil Jožef, "neki gospod je prišel."

"Mister Ram Das, gospod, če dovolite."

"Ti pekel, ti!" je vzkliknil Mackenzie in se dvignil.

Zagledal je precej rejenega človeka, ki je imel cenjen dežni plašč na sebi in je bil pokrit z umazano, tropsko čelado. Njegov široki, mlahavi obraz so krasili z zlatom obrobljeni naočniki in povešeni brki. Drobne oči so mu izražale ponižnost in zaeno nesramnost.

"Gospod, most gradite in u-soda vas lahko preseneti s to ali ono neugodo. Ali niste nikoli pomislili na rane, opraskane posneto kožo? Na razne zmečkane ude in na nešteto nevarnosti, ki grozijo človeškemu mesu? Glejte, za vse to imam odlično sredstvo: Cerotto

Adesivo Amar Nath za eno samo rupijo..."

"Kaj?" je zarjovel Mackenzie.

Mister Ram Das se je ves stresel, a je odprl svojo črno torbico in je hlastno nadaljeval: "Cerotto Adesivo Amar Nath morete uparabljati, ne da bi prej segreli ali zmočili. Kar nalepite ga in prilipi se sam."

Mackenzie mu je pokazal vrata.

"...zoper rane, praske — za vse."

"Vi ga boste potrebni za svoj lastni hrbet, če ne boste kar takoj izginili. Ven!"

Ram Das se je umaknil do vrat.

"Še bom prišel, gospod. Vem, da nisem prišel v pravem času. Le lepo si odpočijte! Takole čez uro se bom vrnil preden se odpeljem v Chotabad."

"Ven!"

Ram Das je izginil.

"Jožef!" je zavpil Mackenzie, "če boš še kdaj tako golazen spustil noter, te bom zadavil."

Ohrisal si je debele potne kaplje s čela, se spet zleknil na ležišče in je skušal s spanjem pregnati misli na puhteco soparico.

Šumljanje deževnih kapelj, ki so padale na streho, ga je zbudilo. Nekaj minut je prisluškoval, nato pa mu je bilo tako nekako čudno, ko da ni sam v sobi. Dvignil se je in — zagledal kobra pred seboj! Dve sekundi sta se vlekli ko dve uri. Nepremično, ne da bi dihal! Je strmel v golazen. Kobra je v svetlo ležala na tleh, glavo na je dvigala kvišku in jo majala sem in tja. Njene oči brez vej so stekleno srepele vanj. Videl je tudi zobe. Pokrili so bili z zelenkasto sluzjo.

Ledeno ga je spreletelo po hrbtu. To je bila groza. A to se mu ni zganilo, le možgani so se mu napenjali. Do vrat ali do okna ni mogel, ker je bila kobra vmes. V miznici je imel pištolo, a tudi pištola mu je bila endosegljiva. Le ego mu je še ostalo: da bi dosegel tram nad seboj in bi se povzpел pod ostrešje...

Skrčil je noge in se vrgel kvišku. A tudi kobra je planila. Mackenzie pa je že dosegel tram in se ga oklenil z rokami in nogami. Strupeni zobje so le za nekaj centimetrov zgrešili njegovo telo.

A zdaj se je kobra vrgla na ležišče, se ondi skrotovila in bolščala vanj.

Mackenzie se je povzpел še više. Toda prostor med tramom in slamnato streho ni bil tako obsežen, da bi se mogel ritensko uvesti. Vsa teža njegovega telesa je ležala na dlaneh njegovih rok in na prstih nog.

Razmotali so se kolobarji kobre in ploščata glava je sunila kvišku, vendar se ji ni posrečilo, da bi dosegla svojo žrtev.

Mackenzie je zakričal na ves glas: "Jožef! Jožef, prinesi debelo palico! Kobra je tu, ti strupenski falot!"

Toda Jožefa ni bilo, ker je bil stekel v taborišče. Ljubil je družbo, pa je rad kaj poklepetal, ko je njegov sahib počival.

Mackenzie je globoko dihal. Kobra je spet nepremično ležala na ležišču. Kako dolgo bo mogel prestati v tem mučnem položaju? Pogledal je na uro v zapestju. Dve! Pred tretjo uro Jožefa ne bo nazaj. Ali naj še enkrat zakliče na pomagaj? Zaman bi bilo tratiiti moči. Ob tem vremenu ni bilo nikogar zunaj. Strahetno se je zavedal, da ne bo mogel takole delj čepeti ko največ še pol ure. In če bo padel! Mogoče bi se mu posrečilo, da bi z nogo brenil to ploščato glavo! Spet je premaknil roke. Zbran je moral biti in misliti le na to, da pri-sili svoje prste, da ne odneha-jo. Ko leseni so že bili, brez živcev, ko da že niso več njegovi. Čutil se je, da mu niso že noge opešale. Tudi nog ni nič več občutil.

Dve dvajset! Sleherno sekundo, ki je minila, je dež s kladivom prišel na streho. Levica mu je popustila. Prsti so se razprli, nič več jih ni imel v oblasti. Bolje bi bilo, da bi se kar doli spustil, preden bi ga krč tako zvil, da bo brez vseh moči. Ko ena proti tisoč je bilo, da bi mu mogoče uspelo, da bi brenil, kako kačo v stran, preden bi ga ugriznila. Poskusiti mora in mora. Od groze mu je pošla sapa. To ni bilo radi bojazni! A stud, neznanški stud!

"Ne," je zahrpel, "če ne bom prisiljen, ne bom!"

Tedaj se je glava kače zganila. Vrata so se odpirala. Neki glas je monljal skozi deževno šumotanje:

"Mister Ram Das, če dovolite, gospod! Prišel sem, da vas v drugo obiščem in sem iz srea prepričan, da se boste o odlič-

(Nadaljevanje na 4. strani.)

KAKO JE V STRATOSFERI

Lanskega novembra sta Američana, letalska stotnika Albert Stevens in Orville Anderson izvršila, kakor znano, rekorden polet v stratosfero. Dosegla sta s svojim balonom višino 13.71 ameriške milje. V notranjosti in zunanosti gondole sta imela mnogo znanstvenih instrumentov, ki so zabeležili zelo zanimive podatke iz teh ozračnih plasti, ki postanejo v bližnji bodočnosti območje letalskega prometa.

Stevens in Anderson objavljata sedaj svoja opazovanja in pravita:

V veliki višini je nebo globoko črno. V višini 13.25 milje je sončno žarenje za 20 odstotkov močnejše nego na tleh. Nasprotno pa je bila glasovna moč brezžičnih znakov v višini nad 20.000 metrov, čedalje slabotnejša. Za ta pojav še niso mogli dobiti prave razlage, mogoče bi bila v razmeroma nizkem zračnem tlaku, v katerem je delovala radijska naprava.

Ker je ozračje izpostavljeno neprestanemu obsevanju s kozmičnimi žarki, je njegova električna provodnost z višino čedalje večja. V višini 20.000 m je bila to provodnost 81-krat večja nego v višini morske gladine. V višini 19.000 m sva našla za 55-krat več navpičnih kozmičnih žarkov nego ob gladini morja.

Ozon v ozračju učinkuje kakor zastor, ki propuša kratke ultraviolettne žarke in v o-slabljenem stanju. Spektralne fotografije, ki sva jih napravila v stratosferi, dokazujejo, da bi sončna svetloba človeško kožo uničila v nekoliko minutah, če bi prišli vsi ultraviolettne žarki do tal. Sončna kopa v stratosferi pomeni torej sigurno ščit. Po drugi strani pa bi prežost ozonski zastor propuščala premalo ultraviolettne žarke in to bi imelo za posledico degeneracijo človeškega rodu in strašno razširitev vseh mogočnih kuz, ki bi nas uničile v kratkem času.

ZADNJI VLADARSKI ČIN ABESINSKEGA CESARJA

Anekdoto, ki ima prednost, da je resnična, si pripoveduje v zvezi z neguševim odhodom iz Abesinije. Haile Selassie je dospel na postajo v Addis Ababi, da bi vstopil v posebni vlak, ki naj bi ga odpeljal v Džibuti. Tedaj se je še enkrat obrnil in dejal:

"Pravkar sem se domislil, da se mnekaj pozabil." In potem so ga na njegovo zahtevo odpeljali spet v cesarsko palačo, čeprav je bilo njegovo življenje v stalni nevarnosti. V palači je podpisal pomilostitev Haileja Taklemajnoča, vladarja Godžama. Šele potem se je vrnil spet na postajo in se odpeljal z vlakom iz domovine.

Haile Taklemajnoč je bil eden izmed tistih mogočnih abesinskih rasov, ki se niso mogli nikoli sprizniti z neguševim vladom. Saj je bil Tafari, preden je zasedel prestol, tudi "običajen" ras. In ker je svoj odpor izrazil večkrat na zelo drastičen način in ni kazal spoštovanosti, ki bi jo bil dolžen kralju kraljev, je neguš odredil, naj ga zaprejo. V kletki, kakor navaden počestni ropar, je preživel nekdanji godžamski mogočnik več let. Pomilostitev v zadnji minuti pa je prišla, kakor poročajo, malo pozno, kajti Taklemajnota so že Italijani osvobodili in se jim je tudi takoj podredil.

Ali ste že naročili Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1936. — Vreden je 50 centov.

Pota Ljubezni

Roman

57

"No, kaj je to? Robert, zdim se ti pač zelo ljubna. Moj popis od nedavna se danes hinkakor ne prilega: povsem drugačna je, a tudi sama mi je rekla, da je vznemirjena."

"Res, o tvoji 'vedri umirjenosti' ne vidim ničesar — a to je gotovo: ona je predrážestna žena!"

"Možiček, privedla sem te semkaj s popolnim zaupanjem —!"

"Ah, moja Agata!"

"Kaj pričinja sedaj? O, kako lepo: Schubertov, Muenich!"

Poslušala sta brez diha. Zopet so stopile solze v Agatine oči in ob besedah: "To bil je zame križev pot v obljubljeno zemljo," si je doktor snel svoje naočnike.

"No, Agata, si zadovoljna? Sem li dobro opravila? Kar čutila sem tvoje zgraženje ob prvi pesmi." Smejala se je. "Le sedite, gospod doktor in povejte mi, kaj je pravzaprav s temi svobodnimi mesti na gimnaziji? Nedavno je minister Njeno Svetlost moril s tem tako dolgo, da je bil Njegova Svetlost končno ves utrujen."

"Radi bi ustanovili dvojje svobodnih mest, a sredstev nimamo."

"Sredstva naj bi torej dal knez iz privatne šatnje —!"

"Če bi se blagovolil za to zavzeti —"

"Kaj mislite, da sem sovladavica a la Marquise Pompadour? O, nikakor ne. Toda videti hočemo: če bomo v prihodnjih dneh dobre volje, storim sama kaj za to reč. Ne, nič se še ne zahvaljujte: odvisno je še od marsičesa. — Agata, boš li jutri zjutraj doma? Vozila se bom s četveroprego po N. Glej skozi okno!"

"Oprosti, ne — nočem."

"Potem pa si oglej vsaj izza zavese lepe kornje! — Kaj, že odhajate, gospod doktor? Toda razumem — dolžnost vas kliče. Žal mi je. Zelo me je veselilo, da sem vaju videla oba —"

Dr. Stuermer in soproga sta odšla.

"Zdaj pa sem zopet sama s svojimi mislimi — 'To bil je zame križev pot v obljubljeno zemljo...' Egon, — o, Egon —!"

Četveroprega je krenila okoli uličnega vogala na trg mesta N.

Prav pred hišo Agate Stuermerjeve je nastal krik. Tik izpred konj so potegnili neko de- te in takoj so se začeli ljudje zbirati.

V hipu, ko je zadonel krik, je potegnila grofica konje z vso silo k sebi in jih ustavila, da se je prvi par vzpel na zadnje noge. Zdaj so stale živali se peneče in hropeče.

Vera je vrgla za seboj sedečemu lakaju va- jeti ter je skočila z voza. Njene oči so ošabno

zrle na tolpo, ki je obdajala otroka. Nestrpno je udarjala z bičem po svojem krilu.

"Prosim, napravite mi pot do otroka! Saj je zato sem ustavila svoj voz."

Njen glas je bil oster in zapovedajoč. Ljudje so se ji umaknili ter jo gledali predržno, v zadregi, a tudi z zanimanjem.

"Mon enfant, ali si ravjen?" Previdno je otipavala otroka. "Non, non, Dieu merci, nič ne jokaj — ti zločesti konji so te le prestrašili, kaj ne? — Tako majhnih deklic bi se ne smelo puščati samih na cesti."

Priprosta oblečena ženska s tržno torbico na roki se ni mogla zdržati, da bi pikro ne pripomnila:

"Otrokova mati ni mogla vedeti, da je v našem mestu tako nevarno, kajti doslej niso dirjale četveroprege po ulicah."

"Bravo! Prav je tako!" so klicali vprek.

"To je neumnost, veleposredniki vozijo tu- li hitro po mestu."

"Še branite jo — kaj?"

"Da, dovoljujem si —"

"Moč lepote!"

"Zakaj ne?"

Govorili so to in ono.

Stara, spoštovanja vredna gospa je posva- čila žensko, ki je stala poleg nje: "Vi in va- še vrste ljudje bi imeli najmanj povoda žaliti to damo, ki je mnogo storila za reveže."

Na Vero ni napravilo vse to nikakega vtisa. "Pomiri se vendar že, mala! Pojdi, kupim ti nekaj lepega."

To je pomagalo, deklica je iztegnila roko, da bi jo Vera peljala. Kratek nasmeh je za- igral okrog njenih ust, ko se je s svojimi ele- gantnimi rokavicami dotaknila otrokovih uma- zanih prstov; kmalu sta izginili v trgovini za igrače, ki je stala na nasprotni strani trga.

Ljudje so začeli sedaj šepetati in govoriti:

"Pa je vendar čarobno lepa! Ti, če je ženska taka!" — ali si videla njeno kratko krilo! Pa ta bel telovnik, moški ovrtnik in jokey- ska čepica!" — "Da, Ali si videla visoke škor- nje!" — Ampak veš, doma ne smeja povedati da sva bili tukaj." — Iznenada sta potem u- molknili, ker je pristopil gospod in se odkril.

"Gospodičini, neznan sem v mestu, ali bi bili tako prijazni in mi povedali, kolo je ta elegant- na dama?"

Deklici sta zarjaveli preko ušes.

"Ne veva — ne veva —" sta jecljali.

Tujec se to ni zdelo verjetno; da dobi boljše pojasnilo, se je obrnil na nekoga gospoda, ki je stal v skupini drugih.

DALJE PRIDE

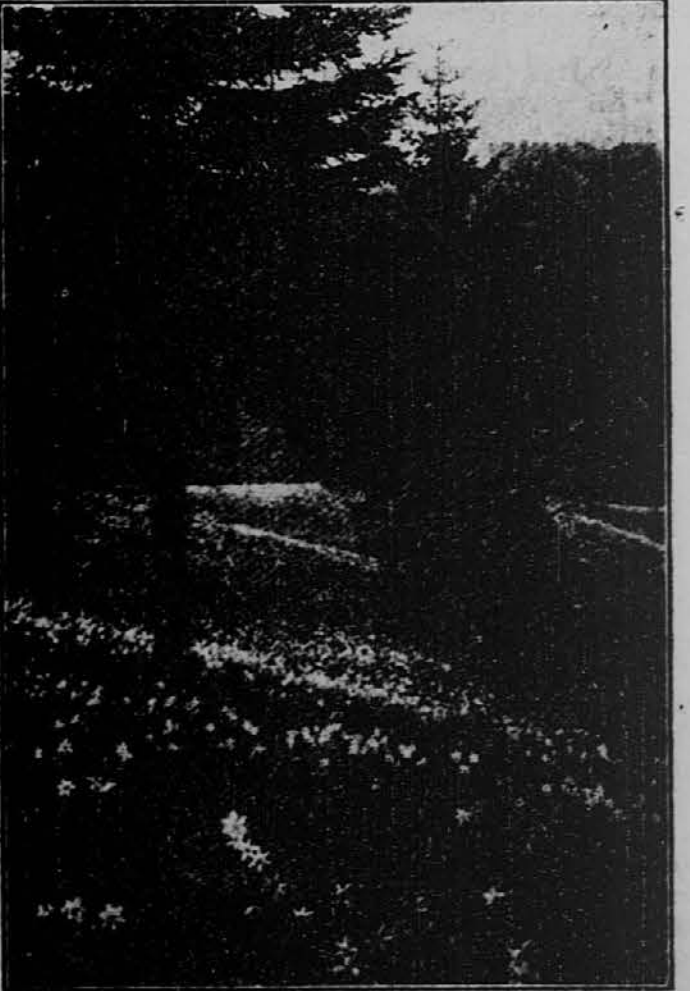
"Naši Najlepši Kraji"

Narcize pod Golico

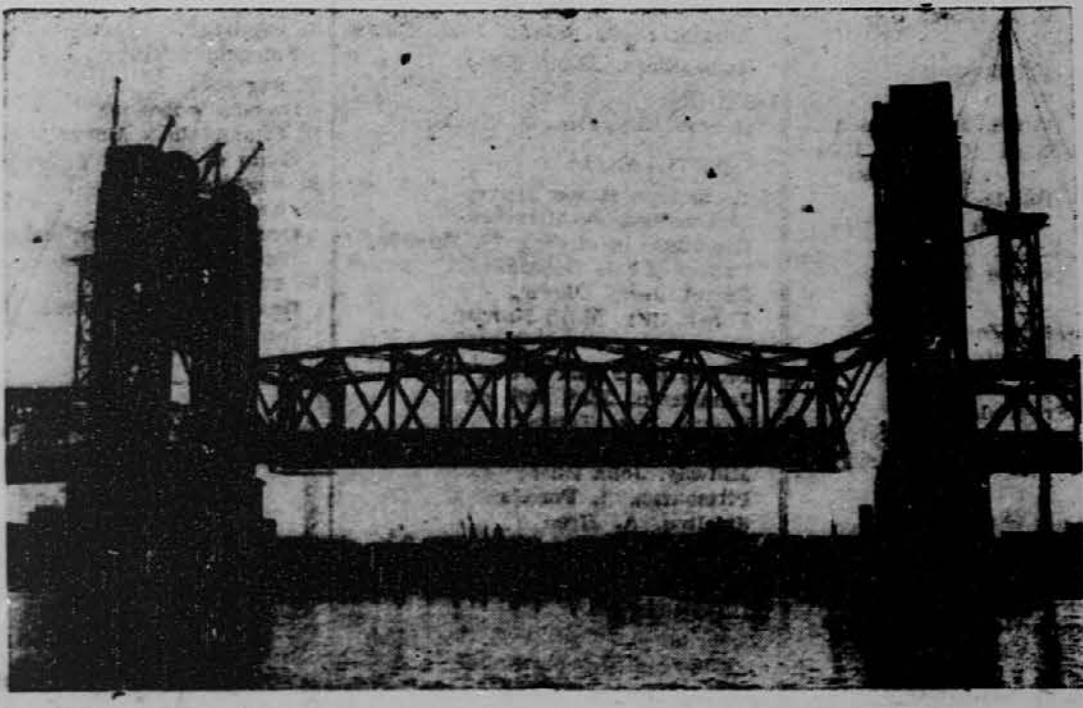
KAMNIŠKE PLANINE ... OTOK BLEŠKI ... BOHINJSKO JEZE- RO ... TRIGLAV ... KRANJSKA GORA ... SAVSKA DOLINA ... GOLICA ... BEGUNJE ... ŠT. LOV- RENC NA DOLENJSKEM ... ŽU- ŽEMBERK ... OB KRKI ... OTOČ- CE PRI NOVEM MESTU ... CERK- NIŠKO JEZERO ... CELJE ... LO- GARSKA DOLINA ... ROGAŠKA SLATINA ... ITD. — 87 SLIK v fi- nem bakrotisku, tiskane na dobrem pa- pirju. Oglejte si teh lepot Slovenije. Knjiga Vas stane —

NAROČITE PRI: KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 WEST 18th ST., NEW YORK

VELIK NAPREDEK GRADBENE TEHNIKE

Slika nam predstavlja 310 čevljev dolgi most, ki je del velikankega Triboro mostu v Asto- ria v New Yorku. Da morejo ladje pluti med obema stebroma, je mogoče most v ne- kaj minutah dvigniti in zopet postaviti na pravo mesto. Pri gradbi velikega mostu je izgubilo življenje že mnogo delavcev.

